

Başarılı Bisiklet Turlarının Temel Özelliklerinin Değerlendirilmesi

Şule Demirbaş* 0000-0003-1130-6120 Murat Bayram** 0000-0002-2774-7513

Öz

Amaç: Araştırmanın temel amacı başarılı bisiklet turlarının içeriklerini incelemektir.

Yöntem: Nitel araştırma desenine sahip olan bu çalışmada veri toplama tekniği olarak doküman incelemesi ve verilerin incelenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Veriler, TripAdvisor'da genel değerlendirilmesi beş olan bisiklet turlarının içeriklerinden elde edilmiştir. İçerik analizi ile 23 farklı ülke ve 37 farklı şehirden toplam 47 bisiklet turu incelenmiştir. Turlar, tur isimleri, süre, mekân, genel özellikler ile bilgilendirme ve tur içi etkinlikler olmak üzere 5 ana tema altında analiz edilmiştir.

Bulgular: İncelenen bisiklet tur başlıklarının çoğunluğunda (%89,36) bisiklet turlarının geçtiği şehir ya da ziyaret edilen mekânın yer aldığı görülmüştür. Bisiklet tur sürelerinin çoğunlukla (%38,29) 4 saat- 6 saat 30 dakika aralığında olduğu ardından (%31,91) 3 saat- 3 saat 30 dakika aralığında olduğu ortaya çıkmıştır. Tur içi etkinliklerinin bahçe, çiftlik ziyareti, tadım etkinlikleri, alışveriş ve manzara noktaları gibi ziyaretlerden oluştuğu saptanmıştır.

Sonuç: Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde bisiklet turlarının tüm şehirlere, bölgelere göre düzenlenebileceği, turların şehir, doğa, çöl, plaj gibi farklı destinasyonlarda, farklı etkinliklerle gerçekleştirilebilir olduğudur. Ayrıca farklı ürünler ve etkinliklerin bisiklet turu ile bütünleşerek turizme kazandırılabilirdiği ortaya çıkmıştır.

Özgünlük: Daha önce başarılı bisiklet turlarının özelliklerini inceleyen çalışmaya rastlanılmamıştır. Dolayısıyla bu çalışmada başarılı bisiklet turlarının öne çıkan özellikleri tanımlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Bisiklet turizmi, bisiklet turları, rekreasyon, destinasyon yönetimi.

* Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, sule.demirbas98@gmail.com

** Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, mbayram@pau.edu.tr

Analysis of Key Attributes of Successful Bike Tours

Şule Demirbaş* 0000-0003-1130-6120 Murat Bayram** 0000-0002-2774-7513

Abstract

Purpose: The main purpose of the research is to examine the content of successful bicycle tours.

Method: In this study, which has a qualitative research design, document analysis was used as a data collection technique and content analysis was used in the analysis of data. The data were obtained from the contents of bicycle tours with an overall rating of five on TripAdvisor. With content analysis, a total of 47 bicycle tours from 23 different countries and 37 different cities were examined. The tours were analyzed under 5 main themes: tour names, duration, venue, general features, information and in-tour activities.

Findings: It has been observed that the majority of the bicycle tour titles (89.36%) examined include the city where the bicycle tours take place or the place visited. Cycling tour times were mostly (38.29%) between 4 hours and 6 hours and 30 minutes, followed by (31.91%) between 3 hours and 3 hours and 30 minutes. It has been determined that in-tour activities consist of visits such as garden, farm visit, tasting activities, shopping and scenic spots.

Implications: When the results are evaluated in general, it is seen that bicycle tours can be organized according to all cities and regions, and tours can be carried out in different destinations such as cities, nature, deserts, and beaches, with different activities. In addition, it has been revealed that different products and activities can be brought to tourism by integrating them with the bicycle tour.

Originality: There has been no study examining the characteristics of successful bicycle tours before. Therefore, in this study, the prominent features of successful bicycle tours are defined.

Keywords: Bike tourism, bike tours, recreation, destination management.

* Pamukkale University, Institute of Social Sciences, Department of Tourism Management, sule.demirbas98@gmail.com

** Assoc. Prof., Pamukkale University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, mbayram@pau.edu.tr

Received : October 19, 2022
Type : Research

Accepted: March 14, 2023

Giriş

Turistlerin istek ve ihtiyaçlarının gün geçtikçe değişmesiyle birlikte özel ilgi turizmi yaygınlaşmaktadır. Özel ilgi turizminin içerisinde barındırdığı birçok farklı turizm türlerinden biri de bisiklet turizmidir. Bisiklet güç gerektiren sportif bir faaliyet (Karasu, 2016) ve ücretsiz, eğlenceli ve faydalı bir boş zaman etkinliğidir (Sağlam ve Kömürcü, 2021). Ayrıca bisiklet kullanımı her yaştan ve toplumun her kesiminden bireyin katılabileceği bir etkinlik (Koçak, 2016) olmakla birlikte kullanımındaki gelişmeler ve kolaylıklar sayesinde bisiklet, yaygın olarak kullanılan bir seyahat aracı haline gelirken zamanla bisiklet turizmi kavramı ortaya çıkmıştır (Uğuz ve Özbek, 2018). Bisiklet turizmi “rekreasyon alanlarının ekonomik, kültürel ve sosyal gelişiminde önemli bir rol oynayabilen, gelişmekte olan ve büyüyen bir turizm türüdür” (Khajehshahkoohi, Davoodi ve Shaaban, 2021). Bisiklet turizmi tüm dünyada büyümeye devam eden yeni bir pazar olmasının yanı sıra bisiklet turizmi potansiyeline sahip olan ve bisiklet turistlerine yönelik alt ve üst yapıları gelişmiş olan destinasyonlar daha kolay rekabet edebilmektedirler (Türkay ve Atasoy, 2020). Ayrıca bisiklet turistlerinin diğer turizm türlerine göre çevre ile girdikleri etkileşim göz önüne alındığında yaşanan tur deneyimi çok boyutlu ve önemlidir (Soyalp, 2017).

Bisiklet turizmi Avrupa ülkelerinde uzun zamandır turizmin ana etkinliklerinden birisiyken Kuzey Amerika’da artış gösteren, popüler ve ekonomik olarak görülen bir pazardır (Pratte, 2006). Ay ve Güzel’e (2021) göre bisiklet turizmi ilk olarak Amerika ve Avrupa’da yaygınlaşmaya başlamış ve daha sonra Asya’da da gelişim göstermiştir. Türkiye’de bulunduğu konum itibarıyla bu gelişimden uzak kalmamış ve ülkenin çeşitli bölgelerinde bisiklet turizminin gelişmesini sağlamak için çalışmalar yapılmıştır. Türkiye’de bisiklet kullanımına bakıldığında ise bu çalışmalar ile aynı doğrultuda olmadığı görülmektedir. Uğuz ve Özbek’e (2018) göre Türkiye, bisiklet turizmi konusunda oldukça yetersiz durumda bulunmakta ve ülkede bisiklet kullanım oranı %5 olup, bu oran dünya istatistikleri ile kıyaslanınca oldukça düşük kalmaktadır. Bununla birlikte Türkiye’de dernekler, üniversiteler ve özel kuruluşlar tarafından düzenlenen bisiklet turizmine yönelik etkinlikler ve festivaller aracılığıyla bisiklet turizmi bilinci oluşmaya başlamaktadır. Özellikle her yıl düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu ve Kapadokya Bisiklet Festivali popülerleşerek ve uluslararası katılımcı sayısını artırarak (Sağlık, Sağlık ve Kelkit, 2019) Türkiye’nin bisiklet turizmi potansiyelini ortaya koymakta ve tanıtılmasını sağlamaktadır.

Bisiklet turizminde etkinliklerin yanı sıra bisiklet turları destinasyonların tanıtılmasında ve pazarlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bisiklet turları, turizm açısından tatillerde veya tatil

ulaşımında önemli bir şekilde artan bir turizm aktivitesidir (Özdemir, 2015). Bisiklet turlarına yönelik dünyanın her yerinde rotalar düzenlendiği için hem kırsalda hem de kırsal dışında bu turlara katılmak ve uzak mesafelere bisiklet sürmek mümkün hale gelmektedir (Eken İnan, 2020). Ayrıca destinasyon imajı algıları, bisiklet turu etkinliklerine katılımı genel anlamda olumlu yönde etkilemektedir (Yıldırım, Buluk ve Atay, 2017). Ulusal yazın tarandığında bisiklet turizmi kapsamında bisiklet turları üzerine çalışmaların ve uygulamaların kısıtlı kaldığı anlaşılmaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada TripAdvisor’da yer alan en çok memnun kalınan bisiklet turlarının içerikleri incelenmiştir. Ayrıca değerlendirilen turların katılımcılar tarafından en çok memnun kalınan turlar olması nedeniyle başarılı bir bisiklet turunun bileşenlerinin neler olduğu da analiz edilmiştir.

Kavramsal Çerçeve

Bisiklet, gün içindeki hareket seviyesini artırmakta ve spor amacı ile birçok kişi tarafından kullanılmaktadır (Büyükgün, 2021). 1890’lı yıllardan beri Türkiye’de bisikletin hem güncelik hayatta kullanımı artmış hem de bisikletle beraber sportif anlamda hareketlilik yaşanmıştır. Süme ve Özsoy’un (2010) belirttiği üzere; bisiklet, Osmanlı Devleti’nde 19. yüzyılın sonlarında kullanılmaya başlanmış, gördüğü ilgi üzerine kullanımı kısa sürede yaygınlaşmış ve kamu hizmetlerinde kullanılmıştır. Bununla birlikte Cumhuriyet döneminde sportif anlamda gelişmeler yaşanarak sporcu ve yarışma sayıları artmıştır. Bisiklet tarihi incelendiğinde ilk bisiklet yarışları Selanik (Yıldız, 2019), İstanbul ve İzmir’de düzenlenmiştir (Süme ve Özsoy, 2010). Ayrıca sportif açıdan 1923’te Bisiklet Federasyonu’nun kurulmasıyla bisiklet yarışları ve bisiklet sporuyla ilgilenen sporcuların sayısı artarak ilk bisiklet kulüpleri kurulmuştur (Özdemir, 2015). Bisiklet; eğlence, spor ve boş zaman aktivitesi olduğu için bisiklet ve turizm ilişkisi giderek ilgi çekmektedir (Lamont, 2009). Bisiklet turizminin giderek popülaritesinin artmasının sebebi üçüncü yaş grubuna da yönelik olması, miras, macera ve sürdürülebilir turizm gibi turizm türleri arasındaki sınırı aşmasıdır (Pratte, 2006).

Dünyada bisiklet kuruluşları incelendiğinde Avrupa Bisikletçiler Federasyonu (ECF), bisiklet turizmi açısından önem taşımaktadır. Avrupa Bisikletçiler Federasyonu (ECF), “daha fazla ve daha iyi bisiklet kullanımını savunan sivil toplum kuruluşlarının Avrupa’daki şemsiye federasyonudur. Bisikleti sürdürülebilir ve sağlıklı bir ulaşım ve eğlence aracı olarak teşvik etmek için Avrupa bisiklet hareketlerinin gücünden yararlanmaktadır.” (ecf.com). Avrupa bisiklet yolu ağı olan EuroVelo ise “ulusal ve bölgesel ortaklarla iş birliği içinde Avrupa Bisikletçiler Federasyonu'nun (ECF) bir girişimidir. EuroVelo, mevcut ve planlanan ulusal ve bölgesel bisiklet rotalarını tek bir Avrupa ağına birleştirir” (pro.eurovelo.com). Uluslararası

Bisiklet Birliği (UCI), “Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından tanınan, uluslararası yönetim organıdır. 14 Nisan 1900’de Paris’te (Fransa) kurulmuştur” (UCI, 2022). Macera Bisikleti Derneği (Adventure Cycling Association) ise insanları bisikletle seyahat etmeye teşvik etmesinin yanı sıra dünyanın keşfetme şeklini değiştirmek için bisiklet yolculuğunun gücüne inanır ve anlamlı bir bisiklet yolculuğu için gereken insanları, yerleri ve altyapıyı bir araya getirmek için çabalar (ACA, 2022a). Türkiye’de ise “bisiklet sporunu yöneten kurum Bisiklet Federasyonu’dur. Türkiye Bisiklet Federasyonu, Türkiye’de bisiklet faaliyetlerini yürütmek, gelişmesini ve yurt genelinde yaygınlaşmasını sağlamak, bu konularda her türlü düzenlemeyi yapmak, kararlar almak ve uygulamakla yetkili tek kurumdur” (bisiklet.gov.tr). Türkiye’de bisiklet ile ilgili bir başka kurum olan Bisikletli Ulaşımı Geliştirme Platformu (BUGEP); “gönüllülük esasına dayalı yapı içerisinde, gönüllü bireyler aracılığıyla, yatay hiyerarşik yapıda, yerel yönetimler, kamu kuruluşları ve özel sektör ile işbirliği içerisinde bisikletli ulaşım altyapısının geliştirilmesi amacı ile kurulan” bir kurumdur (bugep.org).

Bisiklet etkinlikleri ile turların düzenlenmesi ve bu etkinliklere katılımın sağlanmasıyla bisiklet turizmi ortaya çıkmaktadır. Bisiklet turizmi “ekonominin gelişen bir parçasıdır” (ACA, 2022b). Yeni bir turizm türü ve kişiselleştirilmiş turizm faaliyetlerinden biri olan bisiklet turizmi, kitle turizmine kıyasla daha özgür, esnek ve derinlemesine bir turizm deneyimi olarak kabul edilmektedir (Guo, Liu ve Song, 2021). Bisiklet turizmi, gezinin temel ve önemli bir parçası olarak boş zaman bisikletini içeren evden uzaktaki eğlence amaçlı ziyaretlerdir (cbi.eu). Akman’a (2018) göre bisiklet turizmi doğada sağlıklı bir şekilde spor yapmayı öngörür ve hareketliliği ön plana koymaktadır. Dolayısıyla obezite ve hareketsizlikle mücadelede önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca bisiklet turizmi boş zaman, rekreasyon ve turizm faaliyetlerini kapsamaması nedeniyle giderek yaygınlaşmaktadır.

Bisiklet turizminin, farklı turizm türlerinin çeşidi olarak değerlendirildiği görülmektedir. Türkmen ve Gökdemir’e (2021) göre bisiklet turizmi festival ve etkinlik turizminin bir parçası olarak değerlendirilmekte ve belirli alan ve tarih aralıklarında yapılarak bisiklet turizmine ulusal ya da uluslararası bir katılım sağlanmaktadır. Türkay ve Atasoy’a (2020) göre ise bisiklet turizmi sürdürülebilir bir turizm türüdür ve turist ile turizm bölgelerine bazı avantajlar sağlamaktadır. Bu avantajları Türkay ve Atasoy (2020); turistlerin günlük rutinden kaçış, macera arayışı ve sağlıklı yaşam için bisiklet turizmine yönelirken; turizm bölgeleri ve turistlerin temel ihtiyaçlarını karşılaması, çevreyi ve kültürel mirası koruma konusundaki avantajları açısından bisiklet turizminin cazip yönlerini ortaya koymaktadır. Aynı şekilde Ay ve Güzel (2021), bisikletin kirlilik ve trafik sıkışıklığının azaltılmasındaki önemli rolünden dolayı bisiklet turizmini,

sürdürülebilir turizm yaklaşımının bir unsuru olarak ifade etmektedirler. Akman (2018) da bisiklet turizmini sürdürülebilir alternatif turizm çeşidi olarak değerlendirilmesi gerektiğini ve destinasyonda çevresel koruma ile koruma bilincinin ön planda tutulması gerektiğini belirtmektedir. Soyalp'e (2017) göre bisiklet turizmi spor turizmi başlığı altında değerlendirilmesine karşın, bisikletin doğa dostu bir ulaşım aracı olması gibi sebeplerden dolayı diğer spor turizmi türlerinden ayrıldığı birtakım noktalar bulunmaktadır. Eken İnan'a (2020) göre ise bisiklet turizmi, doğa turizminin bir türü olarak ele alınmaktadır.

Han, Meng ve Kim (2017), bisikletli turistlerin sürdürülebilir bir turizm faaliyeti olarak bisiklet yolculuğuna katılmaya ilişkin karar verme süreçlerini araştırarak tutum ve öznel norm gibi isteğe bağlı unsurların bireylerin bisiklet turizmi hakkındaki niyetlerini artırmada etkili olduğunu belirtmektedirler. Ayrıca çalışmada bisikletli turistlerin tutumunu geliştirmek için güzel manzaralar, fotoğraf çekilme alanları, hava uyarıları ve ilk yardım istasyonları gibi stratejilerle mükemmel bir turizm deneyim sunulması gerektiği ortaya koyulmaktadır. Yıldız ve Bektaş (2021) rekreatif amaçlı bisiklet kullanan bireylerin; bisiklet kullanma nedenleri, bisiklet kullanmanın bireylere sağladığı faydalar gibi konular hakkındaki görüşlerini araştırarak katılımcıların fiziksel ve ruhsal sağlıklarını korumak için bisiklet kullandıkları, coğrafyanın getirdiği bazı güçlükler ve bisiklet kültüründeki eksikliğin bisiklet kullanmada performansı düşürdüğü, bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması için kamu sektörü ve özel sektör iş birliği ile merkez yönetimin de desteğinin alınması ve şehirleri güvenli bisiklet kullanımına uygun hale getirilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşmaktadırlar. Aynı şekilde bisiklet kullanıcılarının bisiklet kullanma nedenlerini ve bisiklet kullanmanın faydalarını ortaya çıkarmayı amaçlayan Koçak (2016) ise katılımcıların gezmek, bisiklet sporunu sevmek ve sağlığı korumak gibi nedenlerle bisiklet kullandığını; daha sağlıklı, güçlü, mutlu hissetmek ve günün stresini atmak gibi faydaları elde ettiklerini ortaya koymaktadır. Türkmen ve Gökdemir (2021) tarafından ele alınan, bisiklet turistlerinin seyahat motivasyonlarının belirlenmesi amaçlanan çalışmada, doğayı keşfetme ve rahatlama, yetkinlik-ustalık, yeni deneyim ve bilgi, saygınlık kazanma ve sosyalleşme olmak üzere beş turizm motivasyon boyutları ortaya çıkmaktadır. Sağlam ve Kömürcü (2021) tarafından hazırlanan çalışmada ise bisiklet etkinliklerine katılan bireylerin motivasyonları; rahatlama/kaçış, yetkinlik, sosyalleşme, macera deneyimi ve meydan okuma olarak belirlenmektedir. Demir ve Çetin'e (2021) göre de katılımcıların bisiklet turuna katılımını etkilen motivasyonel faktörlerde demografik değişkenlerin önemli olduğu dolayısıyla bu etkinlikler hazırlanırken katılımcıların yaş ve eğitim durumuna yönelik özelleştirmelerin olması gerektiği belirtilmektedir.

Cabiroğlu ve Özden (2021) aktif bisiklet kullanıcılarının, Türkiye’deki uzun bisiklet parkurlarına karşı bakış açılarını değerlendirmek amacıyla yapılan çalışmada sürüş güvenliği, sürüş kolaylığı, fiziksel altyapı kalitesi ve motorlu taşıtlarla olan etkileşimi az olan parkurların katılımcıların tercih sebebi olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca kent içi ve kent dışı uzun bisiklet parkurları bisiklet kullanım potansiyelini olumlu yönde etkilerken genel olarak bisiklet kullanımına karşı olumsuz bir bakış açısı bulunmamaktadır. Mansuroğlu ve Dağ (2020) tarafından hazırlanan çalışmada belirtilen destinasyonda bisiklet ulaşımının geliştirilmesine yönelik çalışmaların incelenmiş olup destinasyonun bisiklet kullanımı için uygun doğa koşullarına sahip olmasına rağmen kentte bisiklet kullanım oranının oldukça düşük olduğu, uygulamaların yetersiz olduğu ve toplu taşıma ile bisiklet ulaşımının uyum ve entegrasyonu bulunmadığı ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda bisiklet turizminde en önemli faktörlerden birisi bisikletlerin toplu ulaşımına uygun olmasıdır. Bu nedenle bisiklet turizmi açısından gelişmek isteyen destinasyonların toplu ulaşım ile bisiklet uyumuna önem vermesi gerekmektedir. Pfaffenbichler vd. (2021) tarafından EuroVelo güzergahları boyunca sürdürülebilir bisiklet turizmi için altyapı ve hizmetlerin planlanmasına yönelik yapılan çalışmada toplu taşıma ile bütünleştirilen bisiklet turizminin, düşük karbonlu ve bölgesel turizm anlayışları için umut verici olduğu vurgulanmaktadır.

Khajehshahkoochi ve diğerleri, (2021) tarafından hazırlanan çalışmada turistlerin bisiklet paylaşımına ilişkin davranışsal niyetlerini etkileyen faktörler belirlenmeye çalışılmış, sonuç olarak algılanan tutum ve davranışsal kontrolün önemli bir etkiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla Khajehshahkoochi ve diğerleri, (2021) bisiklet paylaşım sistemlerinin turistlerde olumlu tutum oluşturduğunu ve talebi artırdığını ortaya koymuş; etkili tasarım, çekici rotalar, yüksek kaliteli bisikletler ve uygun altyapı gibi çeşitli bileşenler ile bisiklet paylaşım sistemi mobil uygulamalarının etkili olacağını vurgulamışlardır. Ratanaburi, Alade ve Saçlı (2021) ise paydaş katılımının bisiklet altyapısının kalitesine etkilerini incelemiş, sonuç olarak paydaş katılımının, altyapıyı güvenlik ve konfor açısından etkilediği dolayısıyla olumlu sonuçlar için uygun katılımcı ve paydaşların üç aşamalı politika ile dahil edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ratanaburi ve diğerleri, (2021) üç aşamalı politikayı; ilk olarak paydaşların çıkarlarını geliştirebileceği, tartışabileceği aktif katılım ortamına teşvik, ardından bisiklet altyapısının iyileştirilmesinde katkı sağlayabilecek STK’ların katılımı ve son olarak etkin sonuçlara ulaşmak için profesyonel bir kolaylaştırıcının varlığı şeklinde açıklamışlardır.

Aşan (2022) Türkiye’de bisiklet turisti profili oluşturmayı amaçladığı çalışmada tur tercihlerine göre bağımsız tur bisikletçilerini; sosyallikten uzak olan “sakin turlular”, tek başına ortalama tur mesafeleri yüksek olan “uzun

yol turları, faaliyetlere katılım ve konaklama, yeme içme tercihlerine göre “konfor arayan turlar” ve aile, arkadaş ya da grupla katılım sağlayan “sosyal turlar” olmak üzere Türkiye’de bisiklet turistlerinin profillerini belirlemektedir. Ardahan ve Lapa’ya (2011) göre bisiklet ve doğa yürüyüşü etkinliğine katılan bireyler; daha çok yalnız ve arkadaşlarıyla etkinliklere katılan, çoğunlukla emekli, ağırlıklı olarak orta gelir düzeyine sahip, genelde üniversite eğitimi almış ve arkadaş önerisiyle bu spora başlamış bireylerdir.

Daley ve Rissel (2011), düzenli bisiklet binicilerinin bisiklete binmeyi verimli, ucuz ve çevre dostu olarak kabul ettiğini ve diğer insanları bisiklet binmeye özendirme için bisiklete binmeyi; özel kıyafetlere, pahalı ekipmanlara ve tesislere ihtiyaç duymadan herkes tarafından uygulanabilecek bir aktivite olarak tanıtılması gerektiğini belirtmektedir. Ardahan ve Mert’e (2014) göre “Türkiye’de bisiklet kullanımını artmaya başlamasına rağmen gelişmiş batı ülkelerinin gerisinde kalmakta ve Türkiye’de bisiklet binicilerinin sayıları ile hangi amaçlarla bisiklete bindikleri tam anlamıyla bilinmemektedir.” Ayrıca Ardahan ve Mert (2014) tarafından hazırlanan çalışmada bisiklete binme amaçları 12 faktör (doğayı, hızı ve mücadeleyi hissetme; takdir edilme, fark edilme ve kendini gösterme; ekolojik duyarlılık, farkındalık; ulaşım; fiziksel aktivite ve sağlık; sosyalleşme; bireyin kendiyi rekabeti; uzaklaşma ve dinlenme; örnek olma; özgürlük hissi; özgürce yiyebilme ve kilo kontrolü; coğrafik uygunluk) ile açıklanmaktadır. Daley ve Rissel (2011) ise bisiklete binme türlerini; tur, arazi sürüşü, işe gitme, yarış, dağ bisikletine binme ve eğlence amaçlı bisiklete binme olarak açıklamıştır. Farklı zaman ve destinasyonlarda bisiklete binme eylemleri haricinde turistik ürünlerin restore edilerek bisiklet turizmi kapsamında kullanıldığı da görülmektedir. Dünyanın birçok yerinde, eski demiryolu hatları, bisiklet yollarına dönüştürülmüştür. Örneğin, Yeni Zelanda’da Central Otago Rail Trail gibi tesisler yürüyüşçüler ve bisikletçiler için geliştirilerek (Ritchie, 1998) turizme kazandırılmıştır. Bir başka örnek ise; Boulder City’de düzenlenen “Güneybatı Ramble Demiryolu Bisikleti” isimli turda (https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g60881-d15810120-Southwest_Ramble_Railbike-Boulder_City_Nevada.html) demiryolu hatlarında geçen bisiklet turudur.

Bisiklet turizmi finansal açıdan incelendiğinde küçük bir gelir kapısı olmamakla birlikte bisiklet turlarına katılan bireyler, ortalamanın üzerinde gelire sahip olup ödeme gücü yüksek olan katılımcılardan oluşmaktadır (Soyalp, 2017). 2016’da AB bisiklet ekonomisi adlı çalışmaya göre AB’de bisiklet kullanımının kişi başına 1000 Euro’dan fazla olan yaklaşık 513 milyar Euro gibi bir ekonomik faydaya katkıda bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır (ACA, 2022b). Birleşik Krallık Ulaştırma Bakanlığı’nın “bisiklete binmenin değeri: bisiklete binmenin ekonomik faydalarına ilişkin hızlı kanıt incelemesi” adlı raporunda bisikletin; ulaşım, otopark, kişisel,

istihdam, bisiklet endüstrisi ve kamu harcaması faydalarının yanı sıra “bisiklet turistlerinin ortalama olarak daha fazla harcama yaptıkları, yolculuk başına kişi başına yaklaşık %9 veya yolculuk başına kişi başına yaklaşık 81 £.” olarak harcama yaptıkları belirtilmektedir (Raje ve Saffrey, 2016). Türkiye’de ise sadece bisiklet turizmi ya da turistine yönelik veri bulunmamaktadır. Lamont (2009) da bisiklet turizmi ve turisti tanımlarında bisiklet yarışı etkinliklerindeki seyircilerin gözden kaçtığını ve bisiklet turistlerini net bir şekilde belirlemeden, bisiklet turizm pazarının ekonomik getirisini, yararlarını ve etkilerini ortaya çıkarmanın imkânsız olduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla Lamont (2009), bisiklet turizmini “bireyin kendi bölgesinden uzağa, bisiklete aktif veya pasif katılımın o gezinin ana amacı olarak kabul edildiği geziler” olarak tanımlamıştır.

Bisiklet turizmi sektörel açıdan incelendiğinde seyahat acentaları bisiklet turları düzenleyerek bisiklet turizmine katılmaktadırlar. Konaklama işletmeleri ise Bisikletliler Derneği, Bisikletli Ulaşımı Geliştirme Platformu (BUGEP), Avrupa Bisikletçiler Federasyonu (ECF) ya da Kültür ve Turizm Bakanlığı’ndan bisiklet dostu otel sertifikasını alarak bisiklet turizmine katılabilmektedirler. Bisiklet dostu işletmeler bisikletli ziyaretçilere özel indirim, kampanya sağlayarak işletmelerinde bisikletlere yer açar, bisiklet ve bisikletçinin güvenliği için önlem alır (Bisiklet Turizmi & Bisiklet Dostu Otel Konsepti Yol Haritası Araştırma Raporu, 2021). Bu bağlamda bisiklet turizmine hizmet veren seyahat acentaları ve konaklama işletmeleri başta olmak üzere turizmin tüm bileşenleriyle etkileşim halinde olan bir turizm türü olarak görülmektedir. Bu nedenle katılanlar tarafından en çok memnun kalınan başarılı bisiklet turlarının organizasyonun incelenmesi önem arz etmektedir.

Yöntem

Çalışmanın temel amacı başarılı bisiklet turlarının içeriklerini incelemektir. Bu kapsamda Tripadvisor’da yer alan dört yüz üzeri yorumu bulunan ve genel değerlendirmesi beş olan bisiklet turları değerlendirilmiştir. Çalışma alanı olarak Tripadvisor verilerinin seçilmesinin nedeni; 8,6 milyon konaklama yeri, restoran, deneyim, hava yolu şirketi ve gemi seyahati hakkında 859 milyonu aşkın yoruma ve görüşe sahip olması, 49 pazarda ve 28 dilde hizmet vermesidir (tripadvisor.mediaroom.com/tr). Araştırmada nitel yöntemden yararlanılmış olup veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman; “nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıken” doküman inceleme; araştırılması hedeflenen olgularla ilgili bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan veri toplama tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Dolayısıyla belirtilen amaç doğrultusunda 18-30 Nisan 2022 tarihleri arasında TripAdvisor’da “bike” kelimesi kullanılarak Turlar& Biletler

seçeneği işaretlenmiş, ilk olarak herhangi bir bölge seçilmeden genel değerlendirmesi beş olan ve beş yüz üzeri yorumu bulunan turlar ele alınmıştır. Ardından tur sayısı yetersiz görülerek dört yüz üzeri yorumu bulunan turlar dikkate alınmıştır. Turların açıklamaları incelenmiş; tur ismi, web adresi, yorum sayısı, fiyat, şehir, ülke, hakkında ve dahil olanlar/olmayanlar şeklinde çalışma sayfası oluşturularak turlar içerik analiziyle değerlendirilmiştir. İçerik analizindeki temel amaç, ele alınan konu üzerinden daha sonraki çalışmalara yol göstermek ve konuyla ilgili genel eğilimin tespit edilmesi (Ültay, Akyurt ve Ültay, 2021) iken içerik analizinde uygulanan işlem, birbirine benzeyen verileri ortak kavram ve temalar içerisinde bir araya getirerek okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenleyip yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Dolayısıyla çalışmada içerik analizi ile 23 farklı ülke ve 37 farklı şehirden toplamda 47 bisiklet turu incelenmiştir. Ardından tur bilgileri amaca yönelik olarak; tur isimleri, süre, mekân, genel özellikler ile bilgilendirme ve tur içi etkinlikler olmak üzere 5 ana tema içerisinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Tur İsimlerine Göre Bulgular

Tablo 1’de tur isimlerine göre turların isimlerinde geçen kavramlara göre değerlendirmelere yer verilmiştir. Tur isimlerinde vurgulanan kavramlar (konum, aktivite vb.) bazen birden fazla olduğunda tüm belirtilen kavramlar incelemeye dahil edilmiştir. Tablo 1’e göre 47 bisiklet turunun %89,36’sında (42 tur) bisiklet turlarının geçtiği şehir ya da ziyaret edilen mekânın yer aldığı görülmektedir. Turlarının başlıklarında çoğunlukla (%40,43) bisiklet turu olduğu açıkça belirtilmiştir. Başlıklar incelendiğinde; “şehir ismi ve bisiklet turu”, “şehir ismi ve elektrikli bisiklet turu”, “şehir ismi ve öne çıkanlar (önemli noktalar) bisiklet turu ve “küçük grup bisiklet turu” gibi ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Başlıklarında bisiklet turu geçmeyen turlarda ise “bisiklet macerası”, “bisiklet ile deneyim” gibi ifadeler yer almaktadır. Ayrıca 47 bisiklet turunun %34,04’ünde (16 tur) tur içerisinde gerçekleştirilecek aktiviteleri (yemek, tadım, keşif, macera vb.) belirten ifadeler de bulunmaktadır. Ek olarak 47 bisiklet turunun %17,02’sinde (8 tur) turun süresi (3 saatlik, 2 saatlik, yarım günlük, tam günlük) belirtilmektedir.

Tablo 1: Tur İsimlerinde (Başlıklarında) Belirtilenler

Tur İsimlerinde (Başlıklarında) Belirtilenler	(f)	(n)
Konum (Turun Geçtiği Şehir, Ziyaret Edilen Mekân)	42	%89,36
Bisiklet Turu	19	%40,43
Aktivite/Etkinlik (Ekoçiftlik, Şehir Turu, Macera, Keşif,	16	%34,04

Yemek, Fotoğraflı Tur)		
Elektrikli Bisiklet (Turu)	12	%25,53
Süre (3 Saatlik, 2 Saatlik, Yarım Günlük, Tam Günlük)	8	%17,02
Öne Çıkanlar Bisiklet Turu (Önemli Noktalar)	6	%12,77
Küçük Grup Bisiklet Turu	2	%4,26

Süreye Göre Bulgular

Tablo 2’de turların sürelerine göre gruplandırmalara yer verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde bisiklet turlarının (47) sürelerinin çoğunlukla (18 tur) %38,29’u 4 saat- 6 saat 30 dakika aralığında iken ikinci sırada %31,91’inin (15 tur) 3 saat- 3 saat 30 dakika aralığında olduğu görülmektedir. Sonrasında ise 1 saat 30 dakika- 2 saat 30 dakika aralığında 8 tur (%17,02), 7 saat ve üstünde 6 tur (%12,76) bulunmaktadır. Bununla birlikte en kısa tur süresi 1 saat 30 dakika iken en uzun tur süresinin 24 saat olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2: Turların Süreleri

Süre- Saatler	(f)	(n)
1 saat 30 dakika- 2 saat 30 dakika	8	%17,02
3 saat- 3 saat 30 dakika	15	%31,91
4 saat- 6 saat 30 dakika	18	%38,29
7 saat ve üstü	6	%12,76

Turun Geçtiği Mekâna Göre Bulgular

Tablo 3’te turların gerçekleştiği ülke ve şehir sayılarına yer verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde bisiklet turlarının en çok düzenlendiği ülke; Amerika Birleşik Devletleri iken ikinci sırada Fransa, İspanya, İtalya ve Japonya’nın geldiği tespit edilmiştir. Sonrasında ise 2’şer turla Avustralya, Hindistan, Hollanda, İngiltere ve Yunanistan yer almaktadır. Şehirlere göre bir sıralama yapıldığında ise Paris’in en çok (6) bisiklet turunun düzenlendiği şehir olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Turların Geçtiği Ülke ve Şehirler

Ülke (Şehir)	(f)
Amerika (Las Vegas, Key West, Asheville, Scottsdale, Austin, Sarasota, Boulder City)	8
Fransa (Paris)	6
İspanya (Barcelona, Madrid, Malaga, Sevilla)	4
İtalya (Firenze, Roma)	3

Japonya (Kyoto, Tokyo)	3
Avustralya (Melbourne, Sidney)	2
Hindistan (Goa Velha, New Delhi)	2
Hollanda (Amsterdam)	2
İngiltere (Londra, York)	2
Yunanistan (Atina)	2
Almanya (Berlin)	1
Avusturya (Viyana)	1
Bolivya (La Paz)	1
Çek Cumhuriyeti (Prag)	1
Endonezya (Ubud-Bali)	1
Gürcistan (Savannah)	1
Kanada (Vancouver)	1
Kolombiya (Bogota)	1
Macaristan (Budapeşte)	1
Meksika (Cabo San Lucas- Los Cabos- Baja California)	1
Portekiz (Porto)	1
Singapur (Singapur)	1
Tayland (Bangkok)	1

Genel Özellikler ve Bilgilendirme

Araştırmaya dahil edilen bisiklet turlarının bilgilendirme sayfalarında genel olarak belirtilen rehberlik hizmetleri, ulaşım, turun gerçekleşme zamanı, kıyafet önerisi/uyarısı, fiyat, hava koşulları, sağlık bilgisi, katılımcı sayısı sınırlaması ve tura dahil olan ve olmayan hizmetlere ilişkin genel özellikler incelenmiştir. Buna göre bisiklet turlarında **rehberin** dahil edildiği 33 tur bulunmaktadır. Tur ücretine rehberin dahil olduğu durumlarda rehber kavramına ilişkin 6 farklı tanımlamanın olduğu görülmektedir. Bu tanımlar “rehber (26), tur lideri (2), yol kaptanı (2), öykü anlatıcısı (1), profesyonel fotoğrafçı rehber (1) ve sürücü/rehber (1)” şeklindedir. Tur içerisinde sağlanan **ulaşım** seçeneklerinin tren ve feribot olduğu görülmektedir. Bu turlar hem şehirde hem de doğada geçen turlardır. Ayrıca turlarda “toplu ulaşımaya yakındır” ifadesi geçmektedir.

Farklı **zaman seçenekli** turlar incelendiğinde akşam turu, gün batımı turu, gece şehir ışıklı tur olmak üzere farklı kategoride turların bulunduğu saptanmıştır. Ayrıca tur süresi kısıtlı olmasına rağmen çok sayıda mekânı ziyaret eden turlar hızlı tur olarak değerlendirilmiştir. “Austin Motorcu

Çetesi E-Bisiklet Macerası” isimli tur (https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g30196-d12898780-Austin_Biker_Gang_E_Bike_Adventure-Austin_Texas.html) hızlı tur kapsamında yer almaktadır. Turun süresi 2 saat olmasına rağmen eski sanayi bölgesi, halk kütüphanesi, canlı müzik mekânı, tepe, göl, sanat merkezi, müze, tiyatro ve sinema salonu, meclis binası gibi farklı güzergâhları, başka bir deyişle Austin’in simgelerini tura dahil ederek yanından ya da içerisinden hızlıca geçerek görme imkânı sunmaktadır.

Bisiklet turlarındaki *kiyafetlere* ilişkin bilgilendirmeye bakıldığında en çok kask üzerinde durulduğu görülmektedir. Kask; kimi turlarda zorunlu tutulurken, kimi turlarda isteğe bağlıdır. Ayrıca kiralama seçeneği de bulunmaktadır. Belirtilen diğer kıyafetlere bakıldığında nehir turlarında yüzme etkinliği için havlu ve mayo önerisi görülmektedir. Özellikle iklim koşulları yağmura elverişli bölgelerde tura katılanlara yağmurluk ve yağmur pançoları sağlandığı tespit edilmektedir. Bununla birlikte yağmurlukların tura dahil olmadığı ve kiralanabildiği turlar da bulunmaktadır. Turlarda önerilen ayakkabılar incelendiğinde; kapalı burun ayakkabı, rahat yürüyüş ayakkabıları ve yaz turları için açık ayakkabılar önerildiği saptanmaktadır. Hava durumu tahmin edilemez olduğu durumlarda ise; yaz turları için şort, tişört, burnu açık ayakkabı, güneş kremi ve güneş gözlüğü gibi kıyafetlerin önerildiği görülmektedir.

Fiyatlara ilişkin bilgilendirmeler incelendiğinde 47 bisiklet turunun 46’sında fiyat verilmiştir. Bir turda fiyat belirtilmemiştir. Dolayısıyla fiyat ortalaması 46 tur üzerinden hesaplanmıştır. Tur fiyat ortalaması: 63,89 dolardır. Ayrıca fiyatın grup büyüklüğüne göre değiştiği turlar da bulunmaktadır. Turlar incelendiğinde en pahalı tur 128.39 dolar ile “Red Rock Canyon Elektrikli Bisiklet Yarım Gün Turu” (https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g45963-d12490384Red_Rock_Canyon_Electric_Bike_Half_Day_Tour-Las_Vegas_Nevada.html) isimli turdur. Tur Las Vegas’ta gerçekleşmekte ve 4 saat 15 dakika sürmektedir. Tur 21 km’lik ulusal parkta çöl manzarası ve yerel tarih, jeoloji ile ilgili bilgilendirme sunmaktadır. Turun içerisine şişelenmiş su, atıştırmalık, kask ve bisiklet, profesyonel rehber ve otelden alma- otele bırakma dahildir. En uygun fiyatlı tur ise 16.09 dolar ile “Şehir Bisikleti Kiralama: Tam Gün 24 saat” (https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187438-d11451813-Rent_a_City_Bike_Full_Day_24_hours-Malaga_Costa_del_Sol_Province_of_Malaga_Andaluc.html) isimli turdur. Tur Malaga, İspanya’da gerçekleşmekte ve 24 saat kiralama imkânı

sunulmaktadır. Tur 2 yolculu gerçekleşmektedir. “Personel” olarak belirtilen bir kişinin turda bilgi sağladığı belirtilmektedir. Ayrıca tur sahil boyunca ilerlemekte, eski balıkçı mahallelerini ve şehrin kültürel özelliklerini görmeyi sağlamaktadır. Tura; bisiklet, kask, Malaga bisiklet yolları ile ilgili harita dahil edilirken, yiyecek-içecek, müze girişleri ve otelden alma-otele bırakma dahil edilmemektedir. Bununla birlikte turlarda nakit getirilmesine ilişkin bilgilendirmeler de yer almaktadır. Örneğin “Paris Gezisi Rehberli Bisiklet Turu Yerel Rehberle Bir Parisli Gibi” isimli turda ([https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11449275-](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11449275-Paris_Sightseeing_Guided_Bike_Tour_Like_a_Parisian_with_a_Local_Guide-Paris_Ile_de.html)

[Paris_Sightseeing_Guided_Bike_Tour_Like_a_Parisian_with_a_Local_Guide-Paris_Ile_de.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11449275-Paris_Sightseeing_Guided_Bike_Tour_Like_a_Parisian_with_a_Local_Guide-Paris_Ile_de.html)) “Lütfen saat 10:30 turunda öğle yemeği için Euro nakit getirin” ifadesi geçmektedir.

Hava koşulları ve **katılım sayısına** ilişkin bilgilendirmeler incelendiğinde turların tamamında hava koşulları ve en az sayıda katılımcıya ilişkin turun iptal ve ertelenmesi ile ilgili bilgi verildiği görülmektedir. Böylece uygun olmayan hava koşullarının ve yeterli sayıda katılımcı sayısı olmadığında turların gerçekleşmeyeceği ya da erteleneceği belirtilmektedir. Bisiklet turlarına katılmak için **yaş kriterlerinin** olduğu ve turlara göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Örneğin “Paris Gezisi Rehberli Bisiklet Turu Yerel Rehberle Bir Parisli Gibi” ([https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11449275-](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11449275-Paris_Sightseeing_Guided_Bike_Tour_Like_a_Parisian_with_a_Local_Guide-Paris_Ile_de.html)

[Paris_Sightseeing_Guided_Bike_Tour_Like_a_Parisian_with_a_Local_Guide-Paris_Ile_de.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11449275-Paris_Sightseeing_Guided_Bike_Tour_Like_a_Parisian_with_a_Local_Guide-Paris_Ile_de.html)) isimli turda “Minimum veya maksimum yaş yoktur- bu tur bisiklet sürebildiğiniz sürece herkes için uygundur! 18 yaşın altındaki tüm katılımcılara bir yetişkin eşlik etmelidir.” şeklinde belirtilmiştir. Ayrıca Marie-Antoinette'in alan adı ve Saray'a zamanlı bilet ile Versay Bisiklet Turu'nda ([https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11473942-](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11473942-Versailles_Bike_Tour_with_Marie_Antoinette_s_domain_timed_ticket_into_Palace-Paris.html)

[Versailles_Bike_Tour_with_Marie_Antoinette_s_domain_timed_ticket_into_Palace-Paris.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187147-d11473942-Versailles_Bike_Tour_with_Marie_Antoinette_s_domain_timed_ticket_into_Palace-Paris.html)) “9 yaşın üzerindeki tüm tur katılımcıları mutlaka tek başına bisiklet sürmeyi bilmelidir. 6 aylıktan 4 yaşına kadar olan çocuklar, ebeveynlerinin bisikletlerinde çocuk koltuğuna oturabilir. 5 ila 9 yaş arası çocuklar şunları yapabilir: yetenekliyse solo veya tandem ataşmanlı bisikletle bisiklete binebilir.” ifadesi yer almaktadır. Bu turların haricinde diğer turlarda belirtilen yaş kriterleri incelendiğinde; 12, 14, 16 ve 21 olduğu görülmektedir. Ayrıca elektrikli bisiklet kullanma yaşı ülkelere göre farklılık göstermektedir.

Bisiklet turlarının bir kısmında *boy ve kiloya ilişkin kriterlerin* olduğu görülmektedir. Örneğin “Cabo San Lucas'tan Elektrikli Bisiklet Sahil Macerası ve Eko Çiftlik” ([tripadvisor.com/AttractionProductReview-g152515-d13377007-Electric_Bike_Beach_Adventure_and_Eco_Farm_from_Cabo_San_Lucas-Cabo_San_Lucas_Los_.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g152515-d13377007-Electric_Bike_Beach_Adventure_and_Eco_Farm_from_Cabo_San_Lucas-Cabo_San_Lucas_Los_.html)) ve “Ubud'da Yarım Gün Elektrikli Bisiklet Turu” ([tripadvisor.com/AttractionProductReview-g297701-d11475837-Half_Day_Electric_Cycling_Tour_of_Ubud-Ubud_Gianyar_Regency_Bali.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g297701-d11475837-Half_Day_Electric_Cycling_Tour_of_Ubud-Ubud_Gianyar_Regency_Bali.html)) isimli turlarda; turlara katılım için asgari boyun 150 cm, azami kilonun ise 120 kg olduğu belirtilmektedir.

Bisiklet turlarının *zorluk derecesine ilişkin bilgiler* incelendiğinde turların arazi içinde ve dışında, rotanın uzunluğuna ve bunlara bağlı olarak zorluk seviyelerinin de olduğu görülmektedir. Örneğin bir turda “%70'i arazi dışında gerçekleşen yaklaşık 27 km'lik bir alanı kapsayacaksınız. Bu turun zorluk seviyesi orta düzeydedir” şeklinde ifade edilmiştir. Bazı turlarda ise turun zorluk seviyesinin tüm fitness seviyelerindeki gezginler için uygun olduğu ya da turun zorluk seviyesinin zor olduğu dolayısıyla sürücü ve güvenlik testi gibi eğitimlerin verildiği görülmektedir.

Bisiklet *turları öncesi eğitime* dair bilgilendirmeler incelendiğinde bisiklet turlarında tur öncesi gezginlere eğitim veren turlar da bulunmaktadır. Örneğin “Doğal Manzaralı Asheville Tarihi Şehir Merkezi Rehberli Elektrikli Bisiklet Turu” ([tripadvisor.com/AttractionProductReview-g60742-d15305840-Asheville_Historic_Downtown_Guided_Electric_Bike_Tour_with_Scenic_Views-Asheville_N.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g60742-d15305840-Asheville_Historic_Downtown_Guided_Electric_Bike_Tour_with_Scenic_Views-Asheville_N.html)) “Her turun başında bir eğitim ve uygulama seansı verilmektedir. Tura katılmak isteyip de bisikletini dengede tutamayanlar için streç kargo bisikletlerimizden birinin sırtında, kendi grubunuzdan başka bir kişi tarafından sürülecek şekilde bir tur ayarlamamız mümkündür.” şeklinde ifade etmektedir. “Austin Motorcu Çetesi E-Bisiklet Macerası” ([tripadvisor.com/AttractionProductReview-g30196-d12898780-Austin_Biker_Gang_E_Bike_Adventure-Austin_Texas.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g30196-d12898780-Austin_Biker_Gang_E_Bike_Adventure-Austin_Texas.html)) isimli turda ise “Sürücü testimizi ve güvenlik eğitimimizi geçemezseniz geri ödeme yapılmayacaktır.” ifadesi yer almaktadır. Ayrıca turun yarıda bırakılması durumunda cezai işlem uygulanan turlar da bulunmaktadır. Örneğin; “Elektrikli Bisikletle 3 Saatlik Porto Öne Çıkanlar- Rehberli Tur” ([tripadvisor.com/AttractionProductReview-g189180-d15696639-3_Hour_of_Porto_Highlights_on_a_Electric_Bike_Guided_Tour-Porto_Porto_District_Nor.html](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g189180-d15696639-3_Hour_of_Porto_Highlights_on_a_Electric_Bike_Guided_Tour-Porto_Porto_District_Nor.html)) isimli turda “Tur sırasında terk edilmesi durumunda 50 € ulaşım ücreti uygulanacaktır.” şeklinde belirtilmiştir.

Sağlık ile ilgili bilgilendirmeler incelendiğinde turların neredeyse tamamında “Tekerekli sandalye erişimine uygun değil” ifadesi geçmektedir. İncelenen 47 turun 7’sinde “Hizmet hayvanlarına izin verilir” bulunmaktadır. Sağlık açısından ise turlarda; hamilelere, sırt sorunu, diz problemleri ve kalp problemleri olanlara yönelik uyarılar belirtilmiştir. Ayrıca turlarda gezginlerin fiziksel ve zihinsel olarak bisikletlere binebilmesine yasal olarak izinli olması gerektiği belirtilmektedir. Örneğin “Elektrikli Bisikletle 3 Saatlik Porto Öne Çıkanlar- Rehberli Tur” ([https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g189180-d15696639-](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g189180-d15696639-3_Hour_of_Porto_Highlights_on_a_Electric_Bike_Guided_Tour-Porto_Porto_District_Nor.html)

3_Hour_of_Porto_Highlights_on_a_Electric_Bike_Guided_Tour-Porto_Porto_District_Nor.html) isimli turda “Müşteri/binici iyi bir binici gibi davranmalıdır, yani sözleşmede binici olarak belirtilen kişinin yasal olarak izinli olduğundan ve fiziksel ve zihinsel olarak bisiklete binebilecek kadar uygun olduğundan emin olmalıdır.” ifadesi yer almaktadır.

Katılımcı sayısı sınırlamasına ilişkin bilgilendirmelere tablo 4’ de yer verilmiştir. Buna göre Bisiklet turlarının tamamında kişi sayısı sınırı bulunmaktadır. Tablo 4 incelendiğinde ilk sırada 12-15 yolcu kapasiteli tur sayısı 15 (%31,91) iken ikinci sırada 13 tur (%27,64) ile 16-56 yolcu kapasiteli turlar gelmektedir. Buna takiben 10 yolcu kapasiteli 10 tur (%21,27) ve 2-9 yolcu kapasiteli 9 tur (%19,14) olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Turlarda Katılımcı Sayısı Sınırlamasına İlişkin Bilgilendirme

Katılımcı Sayısı	(f)	(n)
2-9 katılımcı	9	%19,14
10 katılımcı	10	%21,27
12-15 katılımcı	15	%31,91
16-56 katılımcı	13	%27,65

Ayrıca turların bir kısmında turun küçük gruplar halinde yapıldığı belirtilmektedir. Örneğin “Elektrik Destekli Bisikletle Roma Şehri Küçük Grup Bisiklet Turu” ([https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187791-d11451201-](https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g187791-d11451201-Rome_City_Small_Group_Bike_Tour_with_Electric_Assist_Bicycle-Rome_Lazio.html)

Rome_City_Small_Group_Bike_Tour_with_Electric_Assist_Bicycle-Rome_Lazio.html) isimli turda “Küçük grup turu: Kişiselleştirilmiş bir deneyim için maksimum 10 kişi.” şeklinde gösterilmektedir. Benzer şekilde “Singapur Lion City Bisiklet Turu”

(https://www.tripadvisor.com/AttractionProductReview-g294265-d14017877-Lion_City_Bike_Tour_of_Singapore-Singapore.html) isimli turda da “10 kişiden fazla olmayan bir grupta yavaş bir hızda bisikletle Singapur'u keşfedin” ifadesi yer almaktadır.

Tura Dahil Olan ve Olmayan Hizmetler

Turların bilgilendirme kısmında tura dahil olan ve olmayan hizmetler ayrı ayrı belirtildiği görülmektedir. Tablo 5'te turlara dahil olan hizmetler ve dahil olmayan hizmetlere yer verilmiştir.

Tablo 5: Turlarda Dahil Olan Ve Olmayan Hizmetlere İlişkin Bulgular

Dahil Olanlar	Dahil Olmayanlar
Yiyecek ve İçecekler	Yiyecek ve İçecekler
Şişe su (15)	Ekstra Yeme İçme (20)
Atıştırmalık (6)	Ekstra İçecek (2)
Öğle Yemeği (4)	Alkollü İçecek (1)
İçecek (4)	
Şarap Tadımı (3)	
Akşam Yemeği (1)	
Alkollü İçecek (1)	
Kahve veya Çay (1)	
Meze (1)	
Sandviç ve İçecek (1)	
Zeytinyağı Tadımı (1)	
Müze Girişi	Müze Girişi
Müze Girişi (13)	Müze Girişi (16)
Otelden Alma- Otele Bırakma	Otelden Alma- Otele Bırakma
Otelden Alma- Bırakma (3)	Otelden Alma- Bırakma (21)
Buluşma Noktasından Alma (1)	
Seyahat Sigortası	Seyahat Sigortası
Sigorta (3)	Sigorta (2)
KDV ve Tüm Vergiler (3)	
Diğer	Diğer
Bisiklet (40)	Bahşişler (29)
Kask (36)	Elektrikli Bisiklet (4)
Elektrikli Bisiklet (6)	Yağmur Ekipmanı (4)
Ulaşım (6)	Kişisel Harcama (1)
Kılavuz/ Harita (4)	Park Yeri Ücreti (1)
Çocuk Koltuğu (3)	
Brifing (Güvenlik ve genel) (2)	
Yağmurluk (2)	
Askılı Çanta (1)	
Çocuk Bisikleti (1)	
Hatıra Fotoğrafı (1)	
İlk Yardım Desteği (1)	
Pazar Deneyimi (1)	

Tablo 5 incelendiğinde bisiklet turlarında belirtilen dahil olanlar ve olmayanlar kısmı “yiyecek ve içecekler”, “müze girişi”, “otelden alma- otele

bırakma”, “seyahat sigortası” ve “diğer” başlıkları altında değerlendirildiği görülmektedir. Dahil olanlar kısmı yiyecek- içecekler açısından değerlendirildiğinde özellikle şişe su (15) ve atıştırma malıklarının (6) karşılandığı tespit edilmiştir. Fakat çoğunlukla (20) yiyecek- içeceğin turlara dahil olmadığı anlaşılmaktadır. Toplamda incelenen bisiklet turu 47 olarak ele alındığında 13 turda müze girişi dahilken 16 turda dahil değildir. Aynı zamanda kimi turlarda bazı müze girişleri tura dahil edilirken bir kısmının dahil edilmediği bilinmektedir. Bisiklet turlarında otelden alma ve otele bırakma incelendiğinde çoğunlukla (21) tura dahil olmadığı görülmektedir. Ayrıca 47 tur incelenmesine rağmen seyahat sigortası ile ilgili bilgi kısıtlıdır. Seyahat sigortası 3 turda tura dahil edilirken 2 turda dahil edilmediği belirtilmiştir. Diğer kısmı ele alındığında çoğunlukla bisiklet, kask gibi ekipmanlar ve farklı ürünler (yağmurluk, askılı çanta, çocuk bisikleti, hatıra fotoğrafı vb.) tura dahil edilirken bazı turlarda elektrikli bisiklet ve yağmurluk tura dahil olmamaktadır. Ayrıca 29 turda dahil olmayanlar bölümünde bahşşler net olarak belirtilmiştir.

Tur İçi Etkinlikler

Bisiklet turu içerisinde yer alan etkinlikler incelendiğinde; etkinlikler şehirde ya da doğada geçmektedir. Ayrıca hem şehirde hem de doğada yapılan etkinlikler de bulunmaktadır. Buna göre Tablo 6’da tur içi etkinliklerin dağılımı ve etkinliklerin yapıldığı alana ilişkin bilgilendirmelere yer verilmiştir.

Tablo 6: Bisiklet Turları İçerisinde Yer Alan Etkinlikler

Tur İçi Etkinlikler	Şehir/Doğa
Bahçe, tarla ziyareti	Doğa
Çöl ziyareti	Doğa
Dağ/Tepe ziyareti	Doğa
Eko Çiftlik Ziyareti	Doğa
Nehirde Tekne, Yüzme Etkinliği	Doğa
Sahil/Plaj ziyareti	Doğa
Tadım Etkinlikleri (Şarap, Zeytinyağı)	Doğa
Önemli Noktalar Ziyareti (Müze, Tapınak, Saray, Meydan, Anıt, Kilise, Mezarlık, Hükümet Binası)	Şehir
Pub Etkinliği (Parti Bisikleti)	Şehir
Spor Etkinlikleri (Tejo Oyunu)	Şehir

Adrenalin İçeren Rota	Şehir, Doğa
Alışveriş (Mağaza, Yerel Pazar ve Tadım Noktalarından)	Şehir, Doğa
Fotoğraf Çekimi	Şehir, Doğa
Manzara Noktaları	Şehir, Doğa
Tarih (Antik), Kültür ve Sanat İle İlgili Noktaların Gezilmesi	Şehir, Doğa
Tur İçi Yemek ve İçecekler (Kahvaltı, öğle ve akşam yemekleri, piknik, içki yudumlama molası, çay-kahve molası)	Şehir, Doğa

Bisiklet turları içerisinde “bahçe/ tarla ziyareti, çöl ziyareti, dağ/tepe ziyareti, eko çiftlik ziyareti, nehirde tekne turu ve yüzme, sahil/ plaj etkinliği, tadım etkinlikleri, şehirde yer alan önemli noktaların ziyareti, pub etkinliği, spor etkinliği, adrenalin içeren rota, alışveriş, fotoğraf çekimi, manzara noktaları ziyareti, tarih/ sanat/ kültür gezileri, yiyecek/ içecek durakları” gibi etkinliklerin olduğu görülmektedir. Bu etkinliklerden sadece şehirde geçenler; şehirde yer alan önemli noktaların ziyareti, pub etkinliği ve Kolombiya geleneksel sporu tejo oyunudur. Sadece doğada geçen etkinlikler; bahçe/ tarla ziyareti, çöl ziyareti, dağ/tepe ziyareti, eko çiftlik ziyareti, nehirde tekne turu ve yüzme, sahil/ plaj etkinliği ve tadım etkinlikleridir. Hem şehirde hem de doğada geçen etkinlikler ise; adrenalin içeren rota, alışveriş, fotoğraf çekimi, manzara noktaları ziyareti, tarih/ sanat/ kültür gezileri ve yiyecek/ içecek duraklarıdır.

Sonuç ve Öneriler

Bisiklet turizmi, fiziksel ve zihinsel sağlık, sosyal çevre, eğlence ve sürdürülebilirlik konularındaki katma değeri nedeniyle yaygınlaşmaktadır (Han vd., 2020). Bu nedenle bisiklet turizminin önemli bir unsuru olarak bisiklet turlarının incelenmesi önemlidir. Bu kapsamda çalışmanın amacı başarılı bisiklet turlarını değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda TripAdvisor’da yer alan dört yüz ve üzeri yorumu bulunan ve genel değerlendirmesi beş olan bisiklet turlarının içerikleri incelenmiştir. İncelenen bisiklet turları, genel değerlendirmesi en yüksek ve en fazla yoruma sahip olan turlar olduğu için ziyaretçilerin memnun kaldıkları turlar olarak varsayılmıştır. Amaca yönelik olarak incelenen bisiklet turları; tur isimleri, süre, mekân, genel özellikler ile bilgilendirme ve tur içi etkinlikler olmak üzere 5 ana tema içerisinde değerlendirilmiştir.

Bisiklet turizmi dünya çapında büyümekte olup, bu turizm ürününden yararlanmak isteyen destinasyonlar için niş bir pazarlama fırsatı sunmaktadır (Ritchie, Tkaczynski ve Faulks, 2010). Benzer şekilde bu araştırmada

bisiklet turlarının başlıklarında destinasyonların vurgulandığı görülmüştür. Diğer bir ifadeyle bisiklet turları, başlıklarında geçen kavramlara göre incelendiğinde bisiklet turlarının neredeyse tamamında turun geçtiği şehir ya da mekân belirtilmiştir. Turlarda belirtilen bir başka ifade ise bisiklet turu ya da elektrikli bisiklet turu ifadesidir. Turların başlıklarına bakıldığında turun geçtiği şehrin önemli noktalarının ziyaret edileceğini, küçük grup halinde seyahat edileceğini ya da büyük tur olduğunu gösteren ifadelerin vurgulandığı görülmektedir. Bunun sebebi ise ilgili gezginlere doğrudan ve hızlıca erişim amacı olabilecektir. Bisiklet turlarının bir kısmında tur içi etkinliklerin başlıkta yer aldığı görülmektedir. Etkinliklerin başlıkta belirtilmesi turun çeşitliliğini gösterdiğinden turu daha ilgi çekici hale getirebilmektedir. Ayrıca bisiklet turlarının başlıklarında geçen bir diğer önemli ifade de turların süresidir. Bisiklet turlarının süreleri incelendiğinde özellikle 3-6 saat arasında olduğu görülmektedir. En kısa tur süresi 1 saat 30 dakika iken en uzun tur süresi 24 saattir. Turların toplam süresi ile bisiklet sürme süresi, turlara göre farklılık göstermektedir. Farklılık göstermesinin sebebi ise her turda farklı bir etkinliğin (müze girişi, tadım, yüzme, alışveriş vb.) yer almasıdır.

Amerika bisiklet rotaları büyüme hızına göre Avrupa bisiklet rotaları daha hızlı gelişmektedir. Avrupa genelinde Almanya, İngiltere ve Hollanda'nın en büyük bisiklet turizm destinasyonları olarak öne çıktığı görülmekle birlikte diğer destinasyonların da hızlı büyümeleri beklenmektedir (Rentle, 2022). Bu çalışmada incelenen bisiklet turlarına göre ise bisiklet turlarının en çok düzenlendiği ülke Amerika iken ikinci sırada Fransa yer almaktadır. Amerika'da bulunan bisiklet turları 7 farklı şehirde gerçekleşirken, Fransa'da sadece Paris'te bisiklet turu düzenlendiği tespit edilmiştir. Ardından en çok bisiklet turunun düzenlendiği ülkeler; 2'şer turla Avustralya, Hindistan, Hollanda, İngiltere ve Yunanistan'dır. Toplamda incelenen 47 turun 23 farklı ülke ve 37 farklı şehirde düzenlendiği saptanmıştır. Dolayısıyla bisiklet turları her destinasyona uygulanabilen bir aktivitedir. Türkiye ve Atasoy'a (2020) göre bisiklet turizmi genellikle kırsal alanlarda ve doğada geçmektedir. Buna karşın görülmektedir ki; kırsal alanlar ve doğanın dışında özellikle müze girişleri, alışveriş, sanat ve kültür gezileri gibi aktivitelerle şehir merkezlerinde bisiklet turları bulunmaktadır. Bir başka deyişle bisiklet turizmi etkinlikleri şehir merkezi, doğa, kırsal alan ve çöl gibi farklı destinasyonlarda rahatla organize edilebilmektedir.

Turların genel özellikleri ve turlar hakkındaki bilgilendirmeler ele alındığında ilk olarak turların çoğunluğunda rehberin bulunduğu ve rehber yerine farklı isimlerin de (tur lideri, yol kaptanı, öykü anlatıcısı, profesyonel

fotoğrafçı rehber ve sürücü/rehber) kullanılabilirdiği tespit edilmiştir. Bisiklet turlarının içerisinde farklı ulaşım araçları da (tren, feribot) bulunmaktadır. Ayrıca turlarda turun geçtiği bölgelerin toplu ulaşımına yakın olduğunu gösteren ifadeler de yer almaktadır. Bisiklet turlarının farklı zamanlarda (akşam turu, gün batımı turu, gece şehir ışıklı tur) geçerek farklı deneyimler sunduğu görülmektedir.

Turlar hakkında verilen bilgilendirmeler incelendiğinde kıyafete ilişkin bilgilerin mevsime göre (örneğin yaz mevsimlerinde güneş gözlüğü, şapka, mayo vb.) değiştiği, özellikle yağmurluk ve ayakkabı ile ilgili uyarıların bulunduğu saptanmıştır. Turların fiyatları incelendiğinde ise ortalama olarak 64 dolar olduğu ve tur fiyatlarının; geçtiği mekâna, tur içi etkinliklere, dahil olanlara ve süreye göre değiştiği belirlenmiştir. Turların olumsuz hava koşullarında ve gezgin sayısının yeterli olmadığı durumlarda iptal ya da erteleme gerçekleştirdiği görülmektedir. Turlara katılmak için genellikle yaş kriterinin bulunduğu ve bu yaş kriterinin ülkelere veya turun elektrikli bisiklet turu olmasına göre değiştiği, aynı zamanda belirli yaş altındaki bireylerin ebeveynleriyle katılabileceği tespit edilmiştir. Yaş kriteri gibi bazı turlarda boy/kilo kriterleri de bulunmaktadır. Bu kriter de turların zorluk derecesine göre değişmektedir. İncelenen bisiklet turlarının tamamında kişi sayısı sınırı bulunmakta ve turlar 2-56 kişi arasında gezgine sahiptir. Turlar, çoğunlukla 12-15 yolcu kapasitelidir. 2-10 yolcu kapasiteli küçük grup turları da bulunmaktadır.

Turlara dahil olan ve olmayanlar hizmetlere ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde “yiyecek ve içecekler”, “müze girişi”, “otelden alma-otele bırakma”, “seyahat sigortası” ve “diğer” başlıkları altında yer aldığı görülmektedir. Turlarda genellikle şişe su ve bazı atıştırmalıklar tura dahil edilirken turların bir kısmında yemeklerin tura dahil edilmediği görülmektedir. Aynı şekilde turların içerisinde ziyaret edilen müzelerin kimi turlarda dahil olduğu fakat kimi turlarda ekstra ücretli olduğu bilinmektedir. Benzer şekilde bazı turlar otelden alma ve otele bırakma seçeneği sunarken çoğunlukla bu seçeneğin tura dahil olmadığı da tespit edilmiştir. Turlarda seyahat sigortası ile ilgili bilgiler oldukça kısıtlıdır. Sadece çok az sayıda tur seyahat sigortasının dahil olduğunu ya da olmadığını belirtmiştir. Diğer kısımlar incelendiğinde ise çoğunlukla tura bisiklet, kask gibi ekipmanlar dahilken bir kısmında yağmurluk, elektrikli bisiklet ve farklı ürünlerin (yağmurluk, askılı çanta, çocuk bisikleti, hatıra fotoğrafı vb.) dahil olduğu saptanmıştır. Dahil olmayanlar ise bahşiş, kişisel harcamalar, elektrikli bisiklet, yağmurluk ve park yeri ücretidir. Dolayısıyla bisiklet turlarında

belirtilen ifadeler, dahil olanlar- olmayanlar kısmında çoğunlukla farklılık göstermektedir. Bu farklılık da fiyata göre değişebilmektedir.

Bisiklet turlarındaki önemli unsurlardan biri de tur içi etkinliklerdir. Çünkü bisiklet turları sadece bisiklet sürmekten ibaret değildir. Tur içerisinde; şehirde, doğada ya da hem şehir hem de doğada geçen etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinlikler çiftlik/ çöl/ müze ziyaretleri, yüzme, alışveriş, tadım etkinlikleri, tarih/ sanat/ kültür gezileri, fotoğraf çekimi gibi farklı ziyaret noktalarıdır. Turların içerisinde yer alan etkinlikler; turu zenginleştirmekte, yereli desteklemekte ve bölgeyi daha yakından tanıtmaktadır. Ayrıca etkinliklerin genellikle tur isimlerinde belirtilmesi gezginler için turu daha dikkat çekici yapabilmektedir. Dolayısıyla ele alınan turların en çok yorum alan ve en yüksek değerlendirmeye sahip olan turlar olduğu bilindiğinde, turlarda bisiklet sürmenin haricinde diğer etkinliklerle bütün halinde pazarlanması, gezginleri memnun etmektedir.

Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde bisiklet turları tüm şehirlere, bölgelere göre düzenlenerek ortaya çıkarılabilir. Bunun sebebi; turların şehir, doğa, çöl, plaj gibi farklı destinasyonlarda, farklı etkinliklerle gerçekleştirilebiliyor olmasıdır. Bunun sebebi bisiklet turlarının farklı etkinliklerle rahatlıkla kullanılabilir olmasıdır. Görüldüğü üzere farklı ürünler ve etkinlikler bisiklet turu ile bütünleşerek turizme kazandırılabilir.

Bununla birlikte sonuçlara dayanarak bu alanda çalışacak olan araştırmacılara, yerel yönetimlere ve seyahat acentalarına bazı öneriler sunulmaktadır;

- Bisiklet turları hem şehirde hem de doğada gerçekleştirilebilir. Bir başka deyişle her destinasyona uygulanabilir. Dolayısıyla destinasyonlar bisiklet turizm potansiyellerini keşfetmelidirler.
- Bisiklet turlarında farklı seviyede zorluk dereceleri bulunmaktadır. Bu seviyeler turlarda açıkça belirtilmelidir. Özellikle daha zor rotalarda elektrikli bisiklet ile tura katılım kolaylaşabilmektedir. Bu doğrultuda bisikletin yanı sıra elektrikli bisiklet de gezginlere alternatif olarak sunulmalıdır.
- Bisiklet turları içerisinde farklı etkinlikler dahil edilerek tur daha dikkat çekici hale getirilmelidir. Bunun en belirgin örneği tadım etkinlikleridir. Tadım etkinlikleri hem bisiklet turunu zenginleştirmekte hem de gezginin yereli daha yakından tanımasını

sağlayacaktır. Ayrıca tur içerisine atıştırılmalık ve su gibi temel ihtiyaçlar dahil edilmelidir.

- Destinasyonlar, bisiklet turlarını gastronomik açıdan tanıtım aracı olarak da görmeli ve bu doğrultuda bisiklet turlarına geleneksel pazarları dahil ederek yerel ürünleri pazarlayabilmelidir.
- Bisiklet turlarında müzelerin, tarihi ve turistik yerlerin ziyaretleri tura eklenerek tur farklılaştırılmalı ve ziyaret noktaları turizme kazandırılarak destinasyon tanıtılmalıdır.
- Eski ve kullanılmamakta olan demiryolları restore edilerek bisiklet turu kapsamında değerlendirilmeli ve turistik ürün olarak görülmelidir.
- Bisiklet turizmine yönelik alt yapı ve üst yapı çalışmaları iyileştirilmeli ve bisiklet ile toplu ulaşım entegrasyonuna önem verilmelidir. Örneğin toplu ulaşım araçlarında bisiklet taşıma aparatlarına yer verilebilir.
- Sektörel anlamda seyahat acentaları farklı etkinliklerin dahil olduğu bisiklet turları düzenleyebilir, konaklama işletmeleri ise Bisiklet Dostu Otel sertifikasını alarak işletmelerine bisiklet turistleri çekebilirler.

İleriki çalışmalarda bisiklet turlarına katılan kişiler ile yüz yüze yapılacak görüşmeler ile memnuniyetlerini belirlemek, bisiklet turlarını düzenleyen seyahat acenteleri ile turların avantaj/dezavantajlarına yönelik bilgileri incelemek, yerel halk ile bisiklet turizminden etkilenen ve faydalanan paydaşların görüşlerini de incelemek bu alana katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

Adventure Cycling Association, (2022a). About/ Our Mission. <https://www.adventurecycling.org> adresinden 22.06.2022 tarihinde erişilmiştir.

Adventure Cycling Association, (2022b). Europe/ \$48 Billion Per Year from Cycle Tourism in Europe. <https://www.adventurecycling.org/advocacy/building-bike-tourism/economic-impact/> adresinden 22.06.2022 tarihinde erişilmiştir.

- Akman, O. (2018) “Sultanlar Yolu”Nun Sürdürülebilir Bisiklet Turizmine Katkısı. E. Gönenç Güler (Ed.), *Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Ve Çevre Koruma Konferansı Kitabı İçinde* (s. 149- 153). Edirne: Trakya Üniversitesi Yayınları.
- Ardahan, F., ve Lapa, T. Y. (2011). Açık Alan Rekreasyonu: Bisiklet Kullanıcıları Ve Yürüyüşçülerin Doğa Sporu Yapma Nedenleri Ve Elde Ettikleri Faydalar. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1327-1341.
- Ardahan, F. ve Mert, M. (2014). “Bireyleri Bisiklet Kullanmaya Motive Eden Faktörler Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Türk Popülasyonu İçin Güvenirlilik Geçerlilik Çalışması”. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(1): 409-427.
- Aşan, K. (2022). Bağımsız Bisiklet Turistleri. *GSI Journals Serie A: Advancements In Tourism Recreation And Sports Sciences*, 5(1), 44-57.
- Ay, E., ve Güzel, M. O. (2021). Rekreasyonel Bir Faaliyet Olarak Bisiklet Turizmi: Hatay Bisiklet Yolu Ve Çevresi Üzerine Bir Değerlendirme. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(10), 972-988.
- BUGEP, 2022. Bisikletli Ulaşımı Geliştirme Platformu. bugep.org adresinden 22.06.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Büyükergün, A. (2021). Türkiye’de Bisiklet Alanında Yapılmış Lisansüstü Çalışmalar Üzerine Bir İnceleme. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 114-120.
- Cabiroğlu, S., ve Özden, A. (2021). Türkiye’de Uzun Bisiklet Parkurlarının Bisiklet Kullanımına Etkisinin İncelenmesi. *Avrupa Bilim Ve Teknoloji Dergisi*, (32), 850-857.
- CBI, 2022. Product description. <https://www.cbi.eu/Market-Information/Tourism/Cycling-Tourism/Europe#:~:Text=Cycling%20tourism%20refers%20to%20recreational,Fast%20they%20want%20to%20bike> adresinden 22.06.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Daley, M., ve Rissel, C. (2011). Perspectives And Images Of Cycling As A Barrier Or Facilitator Of Cycling. *Transport Policy*, 18(1), 211-216.
- Demir, A., ve Çetin, A. (2021). Rekreasyonel Spor Etkinliğine Katılan Ve Profesyonel Olmayan Sporcuların Motivasyon Boyutları: Tarihi

- Yarımada Bisiklet Turu Üzerine Bir Araştırma. *Herkes İçin Spor Ve Rekreasyon Dergisi*, 3(2), 73-82.
- Eker İnan, S. (2020). *Doğa Turizmi*. F.A. Bilge, A. Cabi (Ed.), Turizm Türlerine Profesyonel Yaklaşım İçinde (S. 63-91). Ankara: Sage Yayınları.
- European Cyclists Federation, 2022. About ECF. <https://ecf.com/> adresinden 22.06.2022 tarihinde erişilmiştir.
- EuroVelo, 2018. What is EuroVelo. <https://pro.eurovelo.com/organisation/about> adresinden 22.06.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Guo, R., Liu, X., ve Song, H. (2021). Structural Relationships Among Strategic Experiential Modules, Motivation, Serious Leisure, Satisfaction And Quality Of Life İn Bicycle Tourism. *International Journal Of Environmental Research And Public Health*, 18(23), 12731.
- Han, H., Meng, B., ve Kim, W. (2017). Emerging bicycle tourism and the theory of planned behavior. *Journal of Sustainable Tourism*, 25(2), 292-309.
- Han, H., Lho, L.H., Al-Ansi, A., & Yu, J. (2020). Cycling tourism: a perspective article. *Tourism Review*, 75, 162-164.
- Karasu, S. (2016). Rize İçin Alternatif Bisiklet Turizmi. *II. Rize Sempozyumu: Turizm*, 4-6.
- Khajehshahkoochi, M., Davoodi, S. R., ve Shaaban, K. (2021). Factors affecting the behavioral intention of tourists on the use of bike sharing in tourism areas. *Research in Transportation Business & Management*, 100742.
- Koçak, F. (2016). Cycling İn Turkey: Reasons And Benefits Of Cycling Türkiye’de Bisiklet Kullanımı: Bisiklet Kullanma Nedenleri Ve Elde Edilen Faydalar. *Journal Of Human Sciences*, 13(3), 5760-5771.
- Lamont, M. (2009). Reinventing the wheel: A definitional discussion of bicycle tourism. *Journal of Sport & Tourism*, 14(1), 5-23.
- Mansuroğlu, S., ve Dağ, V. (2020). Antalya Örneğinde Turizm Kentlerinde Bisikletli Ulaşım Güzergâhı Olanaklarının Değerlendirilmesi. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 22(2), 341-353.

- Orta Anadolu Kalkınma Ajansı. (2021). Bisiklet Turizmi& Bisiklet Dostu Otel Konsepti Yol Haritası (Araştırma Raporu). Erişim Adresi: <https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/assets/upload/dosyalar/kalkinma-kutuphanesi-versiyonu-bisiklet-dostu-otel-konsepti-yol-haritasi.pdf>
- Özdemir, M. (2015). Türkiye'de Bisiklet Turizmi" Velosipet İle Bir Cevelan". *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 26(2), 320-327.
- Pfaffenbichler, P., Gauster, J., Hartwig, L., ve Meschik, M. (2021, March). Planning and designing infrastructure and services for sustainable bicycle tourism along the EuroVelo routes in the Danube region. In *6th International Conference on Road and Rail Infrastructure*.
- Pratte, J. (2006). Bicycle Tourism: On The Trail To Economic Development. *Prairie Perspectives: Geographical Essays*, 9(1), 62-84.
- Raje, F. ve Saffrey, A. (2016). The Value of Cycling. Erişim Adresi: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/509587/value-of-cycling.pdf
- Ratanaburi, N., Alade, T., ve Saçlı, F. (2021). Effects of stakeholder participation on the quality of bicycle infrastructure. A case of Rattanakosin bicycle lane, Bangkok, Thailand. *Case studies on transport policy*, 9(2), 637-650.
- Rentle (2022). Grab the opportunity in the growing cycling tourism market. <https://www.rentle.io/blog/rental-business/cycling-tourism-market#:~:text=European%20Parliament%20estimates%20that%20approximately,14.78%25%20between%202021%20and%202030>
- Ritchie, B. W. (1998). Bicycle Tourism İn The South Island Of New Zealand: Planning And Management İssues. *Tourism Management*, 19(6), 567-582.
- Sağlam, M. C., ve Kömürcü, S. (2021). Bisiklet Etkinliği Katılımcılarının Motivasyonları Ve İlgilenimleri: İzmir İli Üzerine Bir Çalışma. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 16(63), 1355-1372.
- Sağlık, A., Sağlık, E., ve Kelkit, A. (2019). Bisiklet Turizmi Açısından Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı'nın İncelenmesi. *International Journal Of Social And Economic Sciences*, 4(1), 84–90. Retrieved From <https://Www.İjses.Org/İndex.Php/İjses/Article/View/115>

- Soyalp, L. (2017). Bisiklet Turizmi Katılımcılarının Tatil Deneyimi: Yerli Turistler Üzerine Bir Araştırma. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Süme, M. ve Özsoy, S. (2010). Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Bisiklet Sporuna. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 345-360.
- Tripadvisor, 2022. About Tripadvisor. <https://tripadvisor.mediaroom.com/us-about-us> adresinden 22.06.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Türkay, O., ve Atasoy, B. (2020). Sürdürülebilir Turizmin Bir Aracı Olarak Bisiklet Turizmi: Avrupa Birliği (Ab) Örneği. *Turizm Ve İşletme Bilimleri Dergisi*, 1(1), 51-69.
- Türkiye Bisiklet Federasyonu, 2021. Hakkımızda. bisiklet.gov.tr adresinden 22.06.2022 tarihinden erişilmiştir.
- Türkmen, S., ve Gökdemir, S. (2021). Bisiklet Turizmi Motivasyonlarının Belirlenmesi. *Gsi Journals Serie A: Advancements In Tourism Recreation And Sports Sciences*, 4(1), 19-32.
- UCI, (2022). L'union Cycliste Internationale (UCI). <https://www.uci.org/the-uci/2QDMyzhoBXyWbVrsxge0EH> adresinden 22.06.2022 tarihinde ulaşılmıştır.
- Uğuz, S. Ç., ve Özbek, V. (2018). Destinasyon Sadakatini Etkileyen Faktörler: Bisiklet Turizmi Ve Burhaniye Bisiklet Festivali Örneği. *International Review Of Economics And Management*, 6(2), 84-102.
- Ültay, E., Akyurt, H., ve Ültay, N. (2021). Sosyal Bilimlerde Betimsel İçerik Analizi. *Ibad Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 188-201.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, H. M., Buluk, B., ve Atay, L. (2017). Ziyaretçilerin Destinasyon İmajı Algılarının Etkinliklere Katılıma Etkisi: Çanakkale Bisiklet Turu Örneği. *Bahkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(38), 497-520.
- Yıldız, S., ve Bektaş, F. (2021). Bireylerin Rekreatif Amaçlı Bisiklet Kullanma Deneyimlerinin Nitel Bir Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(2), 14-31.

Yıldız, Y. (2019). Boş Zaman Faaliyeti Olarak Bisiklet Sporunu Yapan Bireylerin Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi (Master's Thesis) Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Batman.

Atıf için:

Demirbaş, Ş. ve Bayram, M. (2023). Başarılı bisiklet turlarının temel özelliklerinin değerlendirilmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 61-88. doi: 10.54558/jiss.1191319

Etik Beyanı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazarlar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarlarına aittir. Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur.

Yazar Katkıları: “Başarılı bisiklet turlarının temel özelliklerinin değerlendirilmesi” başlıklı çalışmada Şule Demirbaş, çalışmada özet, giriş, literatür araştırması, bulgular, sonuç ve öneriler bölümlerinde ve aşamalarında katkı sağlamıştır. Yazar Murat Bayram, çalışmada özet, giriş, literatür araştırması, bulgular, sonuç ve öneriler bölümlerinde ve aşamalarında katkı sağlamıştır. 1. yazarın katkı oranı: %60, 2. yazarın katkı oranı: %40

Çıkar Beyanı: Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.